

Ranzhaz, Ranzrin

草房子，石房子

□ Gensuh Sij Vangz Gyanghmyauz hoiz

剑书 著 王江苗 译

Daxboh mbouj rox doenghgij goekgaen neix. Ndaw ndang de souyo gij gihiyinh bouxnungzminz, gij simmuengh cei q hung bouxnungzminz, mbouj-gvaq dwg hawj mehyah gyoengqlwg seizi q miz boux ciengx, miz dieg ndaej youq. Mwh sojmiz doengh gijneix roebdaengz gij yungyi emj yaek deng sonjvai h, de bietdingh aeu guh’ok gij senjcwz sw hgeij, gij senjcwz bouxlwg nungzminz, gij senjcwz cai q hix mbouj miz dangjanq geiqloeg mizgven ginglig ndwenngoenz coglaeng.

Daxboh dou, baez cei qsat gven aen doufaex suzse gunghsiuhse caetheu bokbak raizswd, dangh gvaq Dahyej maj, byai j hwnj ndoekfaexraeu, bin hwnj Ndoicingh gangh dau q daengz ranzgaeuq, diuz roen neix mbouj miz hwnjhwnj roengzroengz, gij sing Fwenliuz rwenzruru, boux ciepcoux de, dwg daxmeh gyaeu j duk baengzva gaen’gyaeu j, dwg cejdaih diuzbienx raez daengz hwet, dwg cejngeih rag fwngz cejdaih, dwg godaih daemqdetdet, dwg go’ngeih lai daemq aen gyaeu j ndeu, dwg gou lij daenj vaqhaidangz raemxda doekswdswd.

Dou dwg bouxlwg dengvut youq ndaw ndwenngoenz raezrangh hungmbwk, dwg diuz dem diuz mingh gwnz Yinzgvei Gauhyenz nyangqnywt senglix. Cawzliux nyig daeuj sw nh souh, dawz hojnanz dangbaenz ndaw sengmingh bouhfaenh ndeu engqlij cienzbouh, dou lij ndaej guh gijmaz?

Sam

Mbouj miz senjcwz hix dwg cungj senjcwz ndeu. Gvaq lai bi le daengz ngoenzneix, gou mbouj gvai q Lauxdaem saekdi, cij dwg gvendaengz daxboh ganggoj mbouj miz banhfap heux gvaq duenh ginglig rwix neix, cingq lumj gou mbouj miz banhfap heux gvaq gij saeh caensaed ndaw sengmingh bungzdeng haenx.

Saehgonq lumj fwjhoenz sanq bae, dauqngeix mboujgvaq dwg rag dauq saehgonq, cai q sijsaeq cimyawj baez ndeu, baengh neix daeuj cingqsaed gij saeh ginglig haenx dwg naek roxnaeuz mbaeu、cwkyouq roxnaeuz riuzdoengh、liengzsumx roxnaeuz raeujrub, mbouj dwg faeknaeuz, mbouj dwg dungx-gaeb.

Baenzneix ngeix le, youq ranzmbanj dujfwj gienjgienj mbe’mbe, hoeng aenmbwn cij lumj aenbak vanj hung, dauqngeix gij ndwenngoenz doenghbaez, gou yawjraen daxboh maranz guh nungzminz le ciuqyiengh nyangqnyinz bae guh aenranz de.

Daxboh daj Byaniengzswj gwed baenz gyaengh baenz gyaengh faex maranz, gij rin cai j gvaq haenx honzgywggwyg doxhap, gij nazraemx byai j gvaq haenx naezboengz sinzbyanzbyanz, gij raemxmboq ndaw rij valala lae bae. De dai q mbawnywj raemx-raiz haetromh maranz, rag gij fwjhaemh hoengzfwg maranz, yien aen ronghndwen liengzseu gwnzgyaeu j

父亲不知道这些形而上的东西。他骨子里埋藏的是农民的基因,农民的最大愿景,不过是要妻子儿女幼有所养、住有所居。当这一切遭受被损毁的危险,他必须作出自己的选择,一个农民儿子的选择,一个再也没有档案记录往后岁月履历的选择。

我们的父亲,最后一次关上供销社宿舍绿漆斑驳的木门,徒步蹚过野马河,走上枫叶林,翻上青冈岭来到老宅,这一路没有跌宕起伏,声声婉转的傣歌响起,迎接他的,是头缠花布头巾的母亲,是辫子齐腰的大姐,是拉着大姐的手的二姐,是矮个头的大哥,是更矮一头的二哥,是还穿着开裆裤泪眼巴巴的我。

我们是岁月长河宏大叙事里的遗弃儿,是云贵高原之上倔强活着的生命个体。除了逆来顺受,把艰难当成生命的一部分甚至全部,我们还能有什么选择?

三

没有选择也是一种选择。

多年以后的今天,我丝毫没有责怪当年的老黑的意识,只是关于父亲的叙述无法绕过这一段遭际,恰如我无法绕过生命遭遇的真实境况。

过往仿佛云烟消逝,而回忆只不过是把当年的云烟拉回来,再细细打量一遍,借此得以确证云烟的轻与重、凝滞与流动、薄凉与温情,无关责问,无关偏狭。

这么一想,在故乡云舒云卷,但却只有碗口粗的天空里,在拉回过往云烟的镜像之中,我看到回家当了农民的父亲依然倔强地建造他的房子。

父亲从娘子山把一根一根木头扛回来,踩过的石头松动打战,走过的稻田泥浆喷溅,蹚过的山涧泉水哗啦啦流动。他把清晨的草叶露珠带回家,把火红的晚霞拉回家,把头顶的一弯冷月牵回家。

再请来咳得像个风箱的木工,喊来亲友架起房柱,搭上大梁,一天天过去,卯榫合缝之间,屋子的整个架子搭起来了,齐整整一个大屋子的状貌。再背来一背篓一背篓的黑瓦片,一块一块层层叠叠盖上屋顶,抬来或借或用田地换来的木板,一块一块紧紧挨着铺上地板,砍下深山老林的竹子,用刀子破开编成竹篾,一块一块钉上屋子四壁,日思夜想的家不可思议地伫立在父亲眼前。选个良辰吉日,给房屋横梁挂上了大红绸布,杀了一头大母猪,请来邻村的礼乐队吹吹唢呐,摆了几桌酒席,新房典礼落成。

几根木头,让父亲丢了公职。再几堆木头,建成了新家。站在崭新的堂屋中央,父亲悲喜交加,他的衣着不再是洗得褪色的干部装,而是母亲自己缝制的土布衣裳,大手粗鞋,腿脚泥巴星星点点,脸庞黑红黑红。酒席人声嘈杂,唢呐悠扬,码声响亮,闹声里父亲把钝了锋刃的斧头一把丢到屋外,像是和过往的自己告别,更像是别无选择迎候可以预见的未来。

</